

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : मे / जून- २०२३

द्वितीय वर्ष

सत्र – ३

विषय:- भारतीय समाज (भाग-१) (SC-303)

दिनांक: ०८/०६/२०२३

गुण : १००

वेळ : दु. २.०० ते दु. ५.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

प्रश्न १ दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा. (कोणतेही दोन)

(४०)

१. प्राचीन भारतीय समाज जीवनाची थोडक्यात ओळख करून द्या.
२. ब्रिटीशपूर्व भारतीय समाजाच्या व्यवस्थेची माहिती द्या.
३. ब्रिटीशकालीन राजकीय व प्रशासकीय बदल यावर माहिती द्या.
४. भारतीय लोकसंख्येची वैशिष्ट्ये यावर माहिती द्या.

प्रश्न २ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन)

(३०)

१. ब्रिटीशकालीन कोणत्याही दोन सामाजिक बदलांवर माहिती द्या.
२. भारतीय लोकसंख्यावाढीची कारणे
३. विवाह संस्थेचे बदलते स्वरूप यावर माहिती द्या.
४. लोकसंख्या नियंत्रणावर लिहा.
५. भारतीय कुटुंबसंस्था यावर टिपण तयार करा.

प्रश्न ३ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

(३०)

१. स्त्रीयांचे स्थान व स्त्री शिक्षण
२. जातिव्यवस्थेची वैशिष्ट्ये
३. वैदिक धर्म व बौद्ध धर्म
४. इस्लाम धर्म व ख्रिश्चन धर्म

Translation in English

Sub: Indian Society (Part-I) (SC-303)

Instructions: Attempt all questions.

Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)

1. Write in brief about ancient Indian societies lifestyle.
2. Illustrate on Indian social system in pre-British India.
3. Describe in detail about political & administrative change during British period.
4. Explain in detail the characteristics of Indian population.

Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)

1. Write in brief on any two social changes during British period.
2. Describe on causes of growth of Indian population.
3. Write a note on changing nature of marriage as an institution.
4. Discuss on population control.
5. Illustrate on family as an institution in Indian contest.

Q.3. Write short notes (Any Two) (30)

1. Women's status and women's education
  2. Characteristics of caste system
  3. Vedic religion and Buddhist religion
  4. Islam and Christian religion
-